

Podręcznik : Poznać przeszłość 3.Podręcznik do historii dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zakres podstawowy. (nr dopuszczenia MEN: 1021/3/2021)

Autorzy: Jarosław Kłaczko, Anna Łaszkiwicz, Stanisław Roszak

Wymagania opracowane na podstawie: Nowa Era. Zakres podstawowy.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Kongres wiedeński	stosuje pojęcia <i>kongres wiedeński, Święte Przymierze</i> ; identyfikuje postacie Aleksandra I Romanowa, Fryderyka Wilhelma III Hohenzollerna, Franciszka I Habsburga; wymienia państwa decydujące na kongresie wiedeńskim; wymienia najważniejsze cechy nowego ładu ustanowionego na kongresie wiedeńskim; wymienia państwa, które stanowiły trzon Świętego Przymierza	stosuje pojęcia <i>zasada restauracji, zasada legitymizmu, zasada równowagi europejskiej</i> ; lokalizuje w czasie kongres wiedeński (X 1814 – VI 1815), zawarcie Świętego Przymierza (IX 1815); lokalizuje w przestrzeni państwa, które odgrywały najważniejszą rolę podczas kongresu wiedeńskiego ; identyfikuje postacie Klemensa Metternicha, Charlesa Talleyranda; przedstawia cele zwołania kongresu wiedeńskiego; wyjaśnia, na czym polegał i czemu miał służyć system wiedeński	stosuje pojęcia <i>system wiedeński, reakcja, „koncert mocarstw”</i> ; lokalizuje w czasie „sto dni” Napoleona (III - VI 1815), bitwę pod Waterloo (VI 1815); lokalizuje w przestrzeni zmiany polityczne wywołane decyzjami kongresu wiedeńskiego; identyfikuje postać Roberta Stewarta Castlereagha; charakteryzuje zasady ustalone na kongresie wiedeńskim; wymienia postanowienia kongresu wiedeńskiego w sprawie Niemiec i Włoch	wyjaśnia, jaki wpływ na losy Europy miały zasady polityczne ustanowione na kongresie wiedeńskim; wyjaśnia, jakie znaczenie miało Święte Przymierze dla utrzymania porządku wiedeńskiego; wyjaśnia, dlaczego utrzymano podział polityczny Niemiec i Włoch; przedstawia wpływ idei rewolucyjnych na losy Ameryki Południowej	ocenia rolę, jaką podczas obrad kongresu wiedeńskiego odegrali Klemens Metternich i Charles Talleyrand; ocenia skutki polityczne decyzji podjętych na kongresie wiedeńskim; ocenia wpływ Świętego Przymierza na losy Europy po kongresie wiedeńskim

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Nowy czy stary porządek w Europie?	lokalizuje w czasie rewolucję lipcową we Francji (1830); - identyfikuje postać Ludwika Filipa; - wymienia państwa, w których w latach 20. i 30. XIX w. doszło do wystąpień rewolucyjnych; - wyjaśnia, kto i dlaczego buntował się przeciwko systemowi wiedeńskiemu	stosuje pojęcia, <i>dekabryści</i> ; lokalizuje w czasie powstanie dekabrystów (1825), powstanie niepodległej Grecji (1829); identyfikuje postacie Giuseppe Mazziniego i Mikołaja I; przedstawia cele włoskiego ruchu odrodzenia narodowego omawia przyczyny i skutki powstania dekabrystów	lokalizuje w czasie wybuch powstania Greków przeciwko Turcji (1821), bitwę pod Navarino (1827), powstanie belgijskie (1830); lokalizuje w przestrzeni kraje, w których doszło do interwencji armii państw Świątego Przymierza - charakteryzuje działalność włoskiego	lokalizuje w czasie powstanie karbonariuszy we Włoszech (1820), powstanie Związku Południowego i Związku Północnego (1821), traktat w Adrianopolu (1829) ; przedstawia, w jaki sposób europejscy rewolucjoniści w pierwszej połowie XIX w. łączyli postulaty narodowe ze społecznymi; omawia przebieg walk o niepodległość Grecji	ocenia, z jakiego powodu europejskie mocarstwa zaangażowały się w konflikt z imperium osmańskim w sprawie greckiej; ocenia rolę państw Świątego Przymierza w tłumieniu ruchów rewolucyjnych w latach 20. i 30. XIX w.
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Rewolucja przemysłowa	stosuje pojęcia <i>rewolucja przemysłowa, proletariát</i> ; wyjaśnia, dlaczego transport zyskał w XIX w. tak duże znaczenie; wymienia najważniejsze wynalazki pierwszej połowy XIX w. ;- wymienia skutki rewolucji przemysłowej	stosuje pojęcia <i>industrializacja, urbanizacja, społeczeństwo industrialne</i> ; lokalizuje w czasie opatentowanie maszyny parowej (1769) i otwarcie pierwszej linii kolejowej (1825); identyfikuje postacie George'a Stephensona, Samuela Morse'a, Samuela Colta; wymienia rejony Europy, w których rewolucja	lokalizuje w czasie pierwszy morski rejs parowca (1813) i założenie Niemieckiego Związku Celnego (1834); wyjaśnia związek między rewolucją agrarną i rewolucją przemysłową; wyjaśnia, jaki wpływ na rozwój komunikacji miało wynalezienie maszyny parowej; przedstawia rozwój gospodarczy i przemiany w Stanach Zjednoczonych	lokalizuje w czasie wystąpienia luddystów (1811–1813); identyfikuje postać Neda Ludda; wyjaśnia wpływ eksplozji demograficznej na przemiany w rolnictwie i przemyśle; wyjaśnia, dlaczego rewolucja przemysłowa wzbudziła ogromny sprzeciw społeczny	ocenia skutki rewolucji przemysłowej wskazując przyniesione przez nią korzyści i straty; omawia wynalazki i odkrycia, które miały wpływ na rozwój kolei

		przemysłowa postępowała najszybciej ; omawia rozwój komunikacji w pierwszej połowie XIX w. ; wyjaśnia, w jaki sposób upowszechnienie kolei zmieniło życie mieszkańców Europy	w czasie rewolucji przemysłowej		
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Nowe idee polityczne	stosuje pojęcia <i>konserwatyzm, liberalizm, socjalizm, komunizm</i> ; identyfikuje postacie Adama Smitha, Edmunda Burke'a, Karola Marksa, Fryderyka Engelsa; wymienia idee polityczne, które zdobyły popularność w pierwszej połowie XIX w.	stosuje pojęcia <i>burżuazja, socjalizm utopijny, związek zawodowy</i> ; lokalizuje w czasie ogłoszenie <i>Manifestu komunistycznego</i> (1848); identyfikuje postacie Johna Stuarta Milla, Henri de Saint-Simona, Charles'a Fouriera, Roberta Owena; omawia założenia liberalizmu, konserwatyzmu, socjalizmu i komunizmu; wyjaśnia, dlaczego konserwatyści byli przeciwni gwałtownym zmianom politycznym i społecznym; przedstawia położenie klasy robotniczej i jego wpływ na rozwój ruchu robotniczego	identyfikuje postać François Chateaubrianda; lokalizuje w czasie powstanie pierwszych związków zawodowych (1824), działalność czartystów w Anglii (1836-1848); wyjaśnia, które grupy społeczne mogły być zainteresowane realizacją postulatów konserwatystów, liberałów oraz socjalistów i komunistów; omawia okoliczności, w jakich narodził się ruch robotniczy; omawia postulaty socjalizmu utopijnego i wyjaśnia, dlaczego były one niemożliwe do zrealizowania	wyjaśnia, czym różniły się propozycje dotyczące sprawy robotniczej wysuwane przez związki zawodowe, czartystów i komunistów; przedstawia cele i skutki działalności czartystów ; przedstawia powody, dla których konserwatyści krytykowali rewolucje i zmiany społeczne wprowadzane w pierwszej połowie XIX w.	ocenia skutki społeczne i polityczne, jakie wywołało pojawienie się nowych idei politycznych; ocenia wpływ działalności związków zawodowych i ruchów politycznych na sytuację społeczną grup pozbawionych wpływu na losy państwa

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Nowe idee polityczne	stosuje pojęcia <i>konserwatyzm, liberalizm, socjalizm, komunizm</i> ; identyfikuje postacie Adama Smitha, Edmunda Burke'a, Karola Marksa, Fryderyka Engelsa; wymienia idee polityczne, które zdobyły popularność w pierwszej połowie XIX w.	stosuje pojęcia <i>burżuazja, socjalizm utopijny, związek zawodowy</i> ; lokalizuje w czasie ogłoszenie <i>Manifestu komunistycznego</i> (1848); identyfikuje postacie Johna Stuarta Milla, Henri de Saint-Simona, Charles'a Fouriera, Roberta Owena; omawia założenia liberalizmu, konserwatyzmu, socjalizmu i komunizmu; wyjaśnia, dlaczego konserwatyści byli przeciwni gwałtownym zmianom politycznym i społecznym; przedstawia położenie klasy robotniczej i jego wpływ na rozwój ruchu robotniczego	identyfikuje postać François Chateaubrianda; lokalizuje w czasie powstanie pierwszych związków zawodowych (1824), działalność czartystów w Anglii (1836-1848); wyjaśnia, które grupy społeczne mogły być zainteresowane realizacją postulatów konserwatystów, liberałów oraz socjalistów i komunistów; omawia okoliczności, w jakich narodził się ruch robotniczy; omawia postulaty socjalizmu utopijnego i wyjaśnia, dlaczego były one niemożliwe do zrealizowania	wyjaśnia, czym różniły się propozycje dotyczące sprawy robotniczej wysuwane przez związki zawodowe, czartystów i komunistów; przedstawia cele i skutki działalności czartystów; przedstawia powody, dla których konserwatyści krytykowali rewolucje i zmiany społeczne wprowadzane w pierwszej połowie XIX w.	ocenia skutki społeczne i polityczne, jakie wywołało pojawienie się nowych idei politycznych; ocenia wpływ działalności związków zawodowych i ruchów politycznych na sytuację społeczną grup pozbawionych wpływu na losy państwa
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Wiosna Ludów	stosuje pojęcie <i>Wiosna Ludów</i> ; lokalizuje w czasie Wiosnę Ludów (1848-1849); lokalizuje w przestrzeni państwa, w których doszło do wystąpień Wiosny Ludów;	lokalizuje w czasie rewolucję w Paryżu (II 1848), wybuch rewolucji w Wiedniu (III 1848), wybuch rewolucji w Berlinie (III 1848), wybuch Wiosny Ludów w państwach włoskich (III 1848), ogłoszenie	lokalizuje w czasie powstanie węgierskie (III 1848 – X 1849), działalność parlamentu frankfurckiego (V 1848 V 1849), wybranie Ludwika Napoleona Bonaparte prezydentem Francji (XII 1848), wybuch Wiosny	lokalizuje w czasie zarzę ziemniaczaną w Europie (1845-1847), objęcia tronu przez Franciszka Józefa I (XII - przedstawia, jak zmieniła się sytuacja polityczna we Francji podczas Wiosny Ludów;	ocenia, które z przyczyn wybuchu Wiosny Ludów były wynikiem działań ówczesnych władców europejskich, a na które nie mieli oni żadnego wpływu; oceń trwałość reform i zmian ustrojowych

	<p>identyfikuje postacie Ludwika Napoleona Bonaparte (Napoleona III), Franciszka Józefa I, Józefa Bema; omawia przyczyny Wiosny Ludów; przedstawia skutki Wiosny Ludów</p>	<p>cesarstwa we Francji (1852); identyfikuje postacie Lajosa Kossutha, Iwana Paskiewicza, Giuseppe Mazziniego, Ludwika Mierosławskiego, Adama Mickiewicza; wymienia kraje europejskie, w których Wiosna Ludów przyniosła trwałe zmiany; przedstawia przyczyny, przebieg i skutki Wiosny Ludów we Francji; wymienia, które z wystąpień Wiosny</p>	<p>Ludów w Państwie Kościelnym (II 1849), zamach stanu we Francji (1851); identyfikuje postacie Ludwika Filipa, Ferdynanda I Habsburga, Fryderyka Wilhelma IV; wyjaśnia, dlaczego Wiosna Ludów we Francji nie przyniosła oczekiwanych rezultatów; wyjaśnia, dlaczego powstanie węgierskie w czasie Wiosny Ludów poniosło klęskę; opisuje przebieg i skutki Wiosny Ludów w państwach włoskich</p>	<p>wyjaśnia, na czym polegała postępowość reform II Republiki Francuskiej; omawia udział Polaków w europejskiej Wiośnie Ludów; wyjaśnia, dlaczego idee zjednoczenia Niemiec i Włoch w czasie Wiosny Ludów nie doczekały się realizacji</p>	<p>wprowadzonych w czasie Wiosny Ludów</p>
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
System wiedeński na ziemiach polskich	<p>stosuje pojęcia <i>Rzeczpospolita Krakowska, Wielkie Księstwo Poznańskie, Królestwo Polskie</i>; lokalizuje w przestrzeni podział ziem polskich na kongresie wiedeńskim; omawia decyzje kongresu wiedeńskiego w sprawie polskiej</p>	<p>stosuje pojęcia <i>germanizacja, uwłaszczenie ziemie zabrane, reforma regulacyjna</i>; lokalizuje w czasie uwłaszczenie chłopów w zaborze pruskim (1816–1823), zniesienie pańszczyzny w Galicji (1848); identyfikuje postacie Aleksandra I, Franciszka I, Wilhelma III; wyjaśnia, w jaki sposób funkcjonowała</p>	<p>stosuje pojęcie <i>sejm prowincjonalny</i>; lokalizuje w czasie nadanie konstytucji Rzeczypospolitej Krakowskiej (1818); identyfikuje postacie Antoniego Radziwiłła, Edwarda Flotwella; przedstawia sytuację społeczną w zaborze rosyjskim, pruskim i austriackim; wyjaśnia, co było przyczyną konfliktu</p>	<p>porównuje rozwój gospodarczy ziem polskich pod zaborem pruskim i austriackim; porównuje sytuację poszczególnych grup społeczeństwa polskiego pod zaborem pruskim i austriackim; ocenia, czy ustrój Rzeczypospolitej Krakowskiej sprzyjał rozwojowi kultury polskiej</p>	<p>ocenia, w którym zaborze sytuacja Polaków wyglądała najkorzystniej pod względem swobód politycznych</p>

		ograniczona autonomia w Wielkim Księstwie Poznańskim; przedstawia sposób zarządzania Galicją	między szlachtą i chłopami w Galicji; omawia ustrój Rzeczypospolitej Krakowskiej; omawia sytuację Polaków na ziemiach zabranych;; omawia proces uwłaszczenia chłopów w zaborze pruskim		
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Królestwo Polskie	stosuje pojęcia <i>opozycja legalna, opozycja nielegalna</i> ; lokalizuje w czasie nadanie konstytucji Królestwu Polskiemu (1815); identyfikuje postacie Aleksandra I, Konstantego Romanowa i Adama Jerzego Czartoryskiego; wymienia najważniejsze zagłębia przemysłowe w Królestwie Polskim; wymienia najważniejsze organizacje spiskowe działające w Królestwie Polskim	stosuje pojęcia <i>kaliszanie, cenzura przewencyjna</i> ; lokalizuje w czasie powstanie Wolnomularstwa Narodowego (1819), powstanie Towarzystwa Patriotycznego (1821);- identyfikuje postacie Mikołaja I, Franciszka Ksawerego Druckiego-Lubeckiego, Adama Mickiewicza i Józefa Zajączka; omawia ustrój Królestwa Polskiego ustanowiony w konstytucji z 1815 r.; wymienia instytucje, które według konstytucji z 1815 r. sprawowały w Królestwie Polskim władzę ustawodawczą, wykonawczą i sędziowską;	lokalizuje w czasie powstanie Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego (1825), powstanie Banku Polskiego (1828); identyfikuje postacie Wincentego i Bonawentury Niemojowskich, Waleriana Łukasińskiego, Seweryna Krzyżanowskiego; wyjaśnia, dlaczego konstytucja Królestwa Polskiego należała do najbardziej liberalnych ustaw zasadniczych w Europie; omawia rozwój rolnictwa i przemysłu w Królestwie Polskim; wyjaśnia, kto należał do opozycji legalnej w Królestwie Polskim;-	lokalizuje w czasie działalności Towarzystwa Filomatów (1817-1823); identyfikuje postać, Tomasza Zana; opisuje, jak zmieniały się nastroje Polaków względem carskiego panowania w Królestwie Polskim oraz wyjaśnia, czym te zmiany były spowodowane	ocenia, jakie korzyści, a jakie problemy mogło przynieść Królestwu Polskiemu położenie na pograniczu trzech mocarstw

		omawia reformy Franciszka Ksawerego Druckiego-Lubeckiego i ich skutki wymienia cele, jakie stawiała sobie opozycja legalna i nielegalna w Królestwie Polskim	omawia działalność opozycji nielegalnej w Królestwie Polskim		
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Powstanie listopadowe	stosuje pojęcie <i>noc listopadowa</i> ; lokalizuje w czasie wybuch powstania listopadowego (29 XI 1830); identyfikuje postaci Piotra Wysockiego i Józefa Chłopickiego; wymienia przyczyny wybuchu powstania listopadowego; wymienia represje, jakie spadły na Polaków w Królestwie Polskim po klęsce powstania listopadowego	stosuje pojęcia <i>noc paskiewiczowska</i> , <i>katorga</i> ; lokalizuje w czasie powstania Sprzysiężenia Podchorążych (1828), uznanie przez sejm powstania listopadowego za narodowe (18 XII 1830), detronizację Mikołaja I (25 I 1831) wprowadzenie Statutu Organicznego (1832), ; lokalizuje w czasie i przestrzeni bitwę pod Grochowem (25 II 1831), bitwę pod Ostrołęką (26 V 1831), obronę Warszawy (6-8 IX 1831); identyfikuje postacie Mikołaja I, Konstantego Romanowa, Adama Jerzego Czartoryskiego, Jana Skrzyneckiego, Jana Krukowieckiego, Iwana Paskiewicz;	lokalizuje w czasie ogłoszenie Józefa Chłopickiego dyktatorem powstania (5 XII 1830), wybuch wojny z Rosją (II 1831), wprowadzenie stanu wojennego (1833); lokalizuje w czasie i przestrzeni bitwy pod Stoczkiem i Dobrem (II 1831), bitwy pod Warem i Dębem Wielkim (III 1831), bitwę pod Iganiami (IV 1831); identyfikuje postacie Maurycego Mochnackiego, Joachima Lelewela, Iwana Dybicza, Ignacego Prądzyńskiego, Józefa Dwernickiego, Emilii Plater ; omawia postawy społeczeństwa polskiego wobec wybuchu powstania; omawia przebieg wojny z Rosją;	lokalizuje w czasie likwidację polskiego podziału administracyjnego (1837), wprowadzenie rosyjskiego kodeksu karnego (1847);- identyfikuje postać Michała Radziwiłła i Konstantego Ordona; - omawia rolę sejmu w powstaniu listopadowym; omawia działania Rządu Narodowego w czasie wojny polsko-rosyjskiej; przedstawia skutki klęski powstania listopadowego dla mieszkańców ziem zabranych oraz zaborów pruskiego i austriackiego wyjaśnia, dlaczego chłopi w niewielkim stopniu poparli zryw powstańczy	ocenia postawę przywódców powstania wobec problemu kontynuowania walki z zaborcą; ocenia wpływ decyzji sejmu na przebieg powstania listopadowego; -ocenia międzynarodową reakcję na powstanie listopadowe

		omawia sytuację w Królestwie Polskim	przedstawia przebieg powstania listopadowego poza granicami Królestwa Polskiego przed wybuchem powstania listopadowego ; opisuje wydarzenia nocy listopadowej; przedstawia, jakie znaczenie dla powstania listopadowego miały obrona i kapitulacja Warszawy; przedstawia przykłady polityki rusyfikacyjnej po powstaniu listopadowym		
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Wielka Emigracja i konspiracja w kraju	stosuje pojęcie <i>Wielka Emigracja</i> ; lokalizuje w czasie powstanie; identyfikuje postać Adama Jerzego Czartoryskiego; wyjaśnia, dlaczego polską emigrację po powstaniu listopadowym nazwano wielką; wymienia stronnictwa polityczne Wielkiej Emigracji	stosuje pojęcie <i>emisariusz</i> lokalizuje w czasie powstanie Hôtelu Lambert (1831), Komitetu Narodowego Polskiego (1831), powstanie Towarzystwa Demokratycznego Polskiego (1832) założenie Gromad Ludu Polskiego (1835), ;lokalizuje w przestrzeni kierunku emigracji polskiej w latach 1831–1832; identyfikuje postacie Joachima Lelewela, Tadeusza	lokalizuje w czasie ogłoszenie <i>Wielkiego manifestu</i> Towarzystwa Demokratycznego Polskiego (1836); identyfikuje postacie Wiktora Heltmana, Karola Libelta, Walentego Stefańskiego, Henryka Kamieńskiego, Edwarda Dembowskiego, Piotra Ściegiennego; opisuje sytuację Polaków, którzy zdecydowali się na emigrację po powstaniu listopadowym; wyjaśnia, dlaczego mieszkańcy Królestwa	lokalizuje w czasie utworzenie Komitetu Narodowego Emigracji Polskiej (1832), powstanie Młodej Polski (1834), założenie Stowarzyszenia Ludu Polskiego (1835), powstanie Związku Narodu Polskiego (1839), powstania Związku Chłopskiego (1840-1844), utworzenie Związku Plebejuszy (1842), powołanie Centralizacji Poznańskiej (1844) ; porównuje programy organizacji politycznych Wielkiej Emigracji;	ocenia znaczenie Wielkiej Emigracji dla podtrzymania walki o niepodległość Polski

		Krępowieckiego, Szymona Konarskiego; charakteryzuje programy organizacji politycznych Wielkiej Emigracji; wyjaśnia, w jaki sposób organizacje na emigracji utrzymywały kontakt z Polakami	Polskiego niechętnie odnosili się do działań spiskowych; wymienia organizacje spiskowe wskazując obszar ich działania	wyjaśnia, w jaki sposób starano się upowszechnić sprawę narodową w najniższych warstwach społeczeństwa polskiego pod zaborami	
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Wiosna Ludów na ziemiach polskich	stosuje pojęcie <i>rabacja</i> ; lokalizuje w czasie początek Wiosny Ludów w Wielkopolsce (III 1848); lokalizuje w czasie i przestrzeni rabację galicyjską (II-III 1846); identyfikuje postać Jakuba Szeli; wyjaśnia, w jakich okolicznościach doszło do rabacji galicyjskiej;- omawia skutki Wiosny Ludów w Galicji	lokalizuje w czasie powstanie krakowskie (II 1846), likwidację Rzeczypospolitej Krakowskiej (XI 1846); identyfikuje postacie Edwarda Dembowskiego, Ludwika Mierosławskiego; omawia przebieg i skutki powstania krakowskiego; przedstawia przebieg Wiosny Ludów w zaborze pruskim; omawia przebieg Wiosny Ludów w zaborze austriackim	stosuje pojęcie <i>serwituty</i> ; lokalizuje w czasie ugodę w Jarosławcu (IV 1848), kapitulację sił polskich w Wielkopolsce (V 1848), zniesienie pańszczyzny w Galicji (IV 1848); identyfikuje postacie Jana Tyssowskiego, Fryderyka Colomba, Franza von Stadiona; - omawia planypowstańcze przygotowywane przy współudziale emisariuszy TDP; wyjaśnia, dlaczego wystąpienia Wiosny Ludów w Poznańskim poniosły klęskę	lokalizuje w czasie pacyfikację Lwowa przez Austriaków (XI 1848); lokalizuje w czasie i przestrzeni bitwę pod Miłosławiem (IV 1848), bitwę pod Sokołowem (V 1848); identyfikuje postacie Leona Przyłuskiego, Wacława Zaleskiego; wyjaśnia, dlaczego planowane na 1846 r. polskie powstanie narodowe w trzech zaborach miało w praktyce bardzo ograniczony zasięg	ocenia wpływ Wiosny Ludów na kształtowanie się świadomości narodowej Polaków; lokalizuje w czasie i przestrzeni powstanie chochołowskie
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Kultura polskiego romantyzmu	stosuje pojęcie <i>romantyzm</i> ; identyfikuje postacie Adama Mickiewicza,	stosuje pojęcie <i>wieszcz</i> ; lokalizuje w czasie publikację <i>Ballad i</i>	stosuje pojęcie <i>mesjanizm</i> ; lokalizuje w czasie utworzenie Uniwersytetu	lokalizuje w czasie ufundowanie Zakładu Narodowego im.	ocenia rolę romantyzmu w kształtowaniu się polskiej świadomości narodowej

	<p>Juliusza Słowackiego, Zygmunta Krasińskiego, Fryderyka Chopina; wymienia cechy romantyzmu; wyjaśnia, jakie wartości były najważniejsze dla twórców okresu romantyzmu</p>	<p><i>romansów</i> Mickiewicza (1822); identyfikuje postacie Cypriana Norwida, Aleksandra Fredry, Józefa Ignacego Kraszewskiego, Stanisława Moniuszki, Johanna Wolfganga Goethego, Ludwiga van Beethovena, Adama Jerzego Czartoryskiego; wyjaśnia, dlaczego romantyzm był reakcją na klasycyzm; omawia osiągnięcia polskiej literatury romantycznej; wymienia instytucje polskiego życia kulturalnego i oświatowego na ziemiach polskich w pierwszej połowie XIX w.</p>	<p>Warszawskiego (1816), wprowadzenie obowiązku szkolnego w zaborze pruskim (1825); identyfikuje postacie Piotra Michałowskiego, Artura Grottgera, Andrzeja Towiańskiego, Friedricha Schillera, Stanisława Staszica, Juliana Ursyna Niemcewicza, Samuela Bogumiła Lindego; wyjaśnia, jaką rolę odegrał mesjanizm w kształtowaniu się polskiej świadomości narodowej; przedstawia rolę Królestwa Polskiego jako centrum życia kulturalnego i oświatowego na ziemiach polskich w latach 1815-1830</p>	<p>Ossolińskich we Lwowie (1817); identyfikuje postacie Seweryna Goszczyńskiego, Roberta Burnsa, Théodore'a Géricault, Stanisława Kostki Potockiego, Tadeusza Czackiego, Józefa Maksymiliana Ossolińskiego; porównuje sytuację kultury i oświaty polskiej w poszczególnych zaborach w pierwszej połowie XIX w.</p>	
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Od wojny krymskiej do zjednoczenia Włoch	<p>lokalizuje w czasie wojnę krymską (1853-1856) i powstanie Królestwa Włoch (1861); identyfikuje postać Giuseppe Garibaldiego i Wiktora Emanuela II; wymienia przyczyny i skutki wojny krymskiej; wymienia główne etapy zjednoczenia Włoch</p>	<p>stosuje pojęcia <i>odwilż</i> <i>posewastopolska</i>, <i>risorgimento</i>; lokalizuje w czasie wojnę koalicji francusko-sardyńskiej z Austrią (1859), przyłączenie Wenecji do Włoch (1866), przyłączenie Rzymu do Włoch (1870);</p>	<p>stosuje pojęcie <i>panslawizm</i>; lokalizuje w czasie powstania w Toskanii, Modenie, Parmie pierwszą konwencję genewską (1864), powstanie Czerwonego Krzyża (1864);</p>	<p>lokalizuje w czasie pokój w Paryżu (1856); lokalizuje w czasie i przestrzeni bitwy pod Magentą i Solferino (1859); wyjaśnia, dlaczego wojna krymska może być uważana za koniec porządku wiedeńskiego;</p>	<p>ocenia rolę Camilla Cavoura i Giuseppe Garibaldiego w zjednoczeniu państwa włoskiego</p>

		<p>lokalizuje w czasie i przestrzeni wyprawę „tysiaca czerwonych koszul” (1860); identyfikuje postać Camilla Cavoura; wyjaśnia, jaką rolę w procesie jednoczenia Włoch odegrał Piemont</p>	<p>lokalizuje w czasie i przestrzeni zdobycie Sewastopola (1855); lokalizuje w przestrzeni etapy jednoczenia Włoch; identyfikuje postacie Mikołaja I, Aleksandra II, Jeana Henriego Dunanta i Giuseppe Verdiego; przedstawia przebieg wojny krymskiej przedstawia okoliczności powstania Czerwonego Krzyża omawia politykę prowadzoną przez rząd Camilla Cavoura</p>	<p>wyjaśnia, dlaczego zjednoczenie Włoch można nazwać procesem oddolnym; wyjaśnia, jaką rolę odgrywała Francja w procesie jednoczenia Włoch; porównuje koncepcje zjednoczenia Włoch proponowane przez Giuseppe Garibaldiego i Camilla Cavoura</p>	
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Zjednoczenie Niemiec	<p>stosuje pojęcie <i>zjednoczenie „krwią i żelazem”</i>; lokalizuje w czasie utworzenie ustanowienie Cesarstwa Niemieckiego (I 1871); identyfikuje postać Ottona von Bismarcka; wyjaśnia, na czym miał polegać proces jednoczenia Niemiec „krwią i żelazem” ; - wymienia wydarzenia, które składały się na proces jednoczenia Niemiec „krwią i żelazem”</p>	<p>stosuje pojęcia <i>Matych Niemiec, Wielkich Niemiec, Komuna Paryska</i>; lokalizuje w czasie wojnę koalicyjną prusko-austriackiej z Danią (1864), wojnę prusko-austriacką (1866), utworzenie Związku Północnoniemieckiego (1867), wojnę francusko-pruską (1870), pokój we Frankfurcie (V 1871), Komunę Paryską (III – V 1871);;</p>	<p>lokalizuje w czasie utworzenie Niemieckiego Związku Celnego (1834), powstanie Austro-Węgier (1867); lokalizuje w czasie i przestrzeni bitwę pod Sadową (1866), oblężenie Sedanu i Metzu (1870); lokalizuje w przestrzeni etapy jednoczenia Niemiec; identyfikuje postacie Helmutha von Moltke, Franciszka Józefa I; omawia przyczyny i skutki wojny Prus i Austrii z Danią;</p>	<p>lokalizuje w czasie pokój w Pradze (1866) ; identyfikuje postacie, Jarosława Dąbrowskiego, Walerego Wróblewskiego; wyjaśnia, jakie znaczenie dla układu sił w Europie miało powstanie Cesarstwa Niemieckiego; wyjaśnia, na czym polegało rewolucyjne znaczenie Komuny Paryskiej; wyjaśnia, dlaczego zjednoczenie Niemiec można nazwać procesem odgórnym</p>	<p>ocenia politykę zjednoczeniową Ottona von Bismarcka ; omawia różnice i podobieństwa w procesie zjednoczenia Włoch i Niemiec</p>

		<p>identyfikuje postacie Wilhelma I Hohenzollerna, Napoleona III przedstawia przyczyny i skutki wojny Austrii z Prusami; omawia przyczyny, przebieg i skutki wojny francusko-pruskiej</p>	<p>wyjaśnia, jakie następstwa miała wojna prusko-austriacka dla każdej ze stron; na czym polegała rywalizacja Austrii i Prus w procesie jednoczenia państw niemieckich</p>		
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Stany Zjednoczone w XIX wieku	<p>lokalizuje w czasie wojnę secesyjną (1861–1865); identyfikuje postać Abrahama Lincolna; wymienia przyczyny i skutki wojny secesyjnej; wyjaśnia, jakie znaczenie dla przebiegu wojny secesyjnej miało ogłoszenie dekretu o zniesieniu niewolnictwa</p>	<p>stosuje pojęcia <i>izolacjonizm, secesja, abolicjonizm</i>; lokalizuje w czasie wybór Abrahama Lincolna na prezydenta USA (1860), zniesienie niewolnictwa w USA (1863); lokalizuje w czasie i przestrzeni bitwę pod Gettysburgiem (1863); identyfikuje postacie Ulyssesa Granta, Williama Shermana, Roberta Lee; wyjaśnia, jaki wpływ na gospodarkę i społeczeństwo miała migracja z Europy</p>	<p>lokalizuje w czasie ogłoszenie doktryny Monroego (1823); powstanie Skonfederowanych Stanów Ameryki (1861); lokalizuje w czasie i przestrzeni atak na Fort Sumter (1861); lokalizuje w przestrzeni rozwój terytorialny USA w XIX w.; identyfikuje postacie Jamesa Monroego, Jeffersona Davisa, Johna Browna; przedstawia sytuację społeczną w USA w pierwszej połowie XIX w.; omawia skutki ekspansji terytorialnej Stanów Zjednoczonych; omawia przebieg wojny secesyjnej</p>	<p>omawia rolę polityczną USA w obu Amerykach; porównuje potencjał gospodarczy, społeczny i polityczny obu stron konfliktu w wojnie secesyjnej; przedstawia sytuację rdzennej ludności Stanów Zjednoczonych w XIX w.; omawia polityczne, gospodarcze i społeczne skutki wojny secesyjnej</p>	<p>ocenia, jakie znaczenie dla Stanów Zjednoczonych miała wojna secesyjna; omawia nowatorskie rozwiązania techniczne zastosowane w czasie wojny secesyjnej</p>

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Ekspansja kolonialna	stosuje pojęcia <i>kolonializm, imperializm</i> ; wymienia przyczyny ekspansji kolonialnej; wymienia skutki ekspansji kolonialnej; wyjaśnia, dlaczego dochodziło do konfliktów kolonialnych	stosuje pojęcia <i>protektorat, dominium</i> ; lokalizuje w czasie I wojnę opiumową (1839–1841), początek reformy Meiji (1868), otwarcie Kanału Sueskiego (1869); lokalizuje w przestrzeni zasięg imperiów kolonialnych mocarstw europejskich w Afryce i Azji; omawia ekonomiczne, polityczne, militarne, społeczne i kulturowe przyczyny ekspansji kolonialnej; wyjaśnia, dlaczego Japonia w przeciwieństwie do Chin nie uległa kolonizacji; wyjaśnia, jakie znaczenie miał Kanał Sueski dla polityki	stosuje pojęcie <i>półkoloniia</i> ; identyfikuje postacie Cecila Johna Rhodesa, Mutsuhito, Ferdinanda de Lessepsa; lokalizuje w czasie powstanie sipajów (1857–1859), powstanie bokserów (1899–1901), I wojnę burską (1880–1881), II wojnę burską (1899–1902); opisuje proces kolonizacji Afryki przez Wielką Brytanię, Niemcy i Włochy; omawia politykę mocarstw europejskich wobec Chin	lokalizuje w czasie otwarcie Japonii (1854), konferencję berlińską (1884–1885), powstanie Mahdiego (1881–1899), aneksję Hawajów przez USA (1898); omawia przykłady zbrodni kolonizatorów w Afryce; omawia przykłady oporu rdzennych ludów Afryki i Azji wobec kolonizatorów; omawia proces kolonizacji Indochin	ocenia postawy kolonizatorów wobec rdzennej ludności Afryki; ocenia skutki ekspansji kolonialnej w Afryce i Azji; ocenia znaczenie XIX-wiecznego kolonializmu dla metropolii i państw kolonizowanych
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Postęp naukowy i techniczny	stosuje pojęcie <i>urbanizacja</i> ; lokalizuje w czasie; identyfikuje postacie Charlesa Darwina, Louisa Pasteura, Wilhelma Roentgena, Alberta Einsteina, Marii Skłodowskiej-Curie,	stosuje pojęcie <i>darwinizm</i> ; lokalizuje w czasie ogłoszenie teorii ewolucji Darwina (1859), wynalezienie telefonu (1876), odkrycie promieni Roentgena (1895)	lokalizuje w czasie pierwsze wręczenie Nagrody Nobla (1901), pierwszy lot samolotem (1903); identyfikuje postacie Augusta Comte’a, Gregora Mendla, Iwana Pawłowa, Roberta Kocha, Heinricha	lokalizuje w czasie pierwszą Wystawę Światową (1851), opracowanie układu okresowego pierwiastków (1869), opracowanie szczepionki przeciw wścieklicznie	ocenia wpływ postępu technicznego na życie codzienne

	Alexandra Grahama Bella, Thomasa Alvy Edisona; wymienia wynalazki techniczne przełomu XIX i XX w.	odkrycie polonu i radu (1898); identyfikuje postacie Zygmunta Freuda, Dmitrija Mendelejewa, Karola Olszewskiego, Zygmunta Wróblewskiego, Guglielma Marconiego, Aleksandra Popowa, Orvilla i Wilbura Wrightów, Henry'ego Ford;a wyjaśnia, jakie skutki miał wszechstronny rozwój nauki w drugiej połowie XIX i na początku XX w; wyjaśnia, jaki wpływ miały wynalazki na rozwój komunikacji	Hertza, Maxa Plancka, Pierre'a Curie, Ernsta von Siemensa, Carla Benza, Gottlieba Daimlera, Rudolfa Diesla; wymienia osiągnięcia naukowe w dziedzinie nauk przyrodniczych i ścisłych;omawia zmiany w medycynie i higienie przełomu XIX i XX w.; omawia wpływ przemian cywilizacyjnych na zmiany ludnościowe na przełomie XIX i XX w. przedstawia wkład Polaków w rozwój nauki na przełomie XIX i XX w.	(1885), powstanie wieży Eiffla (1889); identyfikuje postacie Jeana Bernarda Foucaulta, Jamesa Maxwella, Ernesta Rutherforda, Antoine'a Henriego Becquerela, Louisa Blériota; wyjaśnia, jaki wpływ miały wynalazki na rozwój technologii produkcji ; opisuje, jakie były przyczyny i skutki wzrostu liczby ludności w Europie i na świecie	
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Nowe ideologie i ruchy społeczne	stosuje pojęcia <i>demokratyzacja, emancypacja</i> ; lokalizuje w czasie przyznanie praw wyborczych kobietom w Polsce (1918); wymienia nowe ideologie i ruchy społeczne, które powstały w pierwszej połowie XIX w.; wymienia postulaty ruchu emancypacyjnego kobiet	stosuje pojęcia <i>socjaldemokracja, chrześcijańska demokracja, nacjonalizm</i> ; ogłoszenie Encykliki <i>Rerum novarum</i> (1891); identyfikuje postać Leona XIII; omawia postulaty ideologii socjaldemokratycznej; przedstawia okoliczności powstania ruchu robotniczego;	stosuje pojęcia <i>rewizjonizm (reformizm), anarchizm, syjonizm, sufrażystki, feminizm</i> ; lokalizuje w czasie powstanie I Międzynarodówki (1864), powstanie II Międzynarodówki (1889); identyfikuje postać Eduarda Bernsteina; wyjaśnia, na czym polegał proces demokratyzacji ustrojowej;	lokalizuje w czasie powstanie brytyjskiej Partii Pracy (1900); identyfikuje postacie Pierre'a Proudhona, Michaiła Bakunina, Piotra Kropotkina; omawia skutki rozłamu w ruchu robotniczym po rozwiązaniu I Międzynarodówki; wyjaśnia, jakie postulaty dzieliły anarchistów od socjalistów;	ocenia skutki demokratyzacji ustrojowej na przykładzie Wielkiej Brytanii; opisuje proces przemian ustrojowych we Francji w drugiej połowie XIX w.

		wymienia przykłady partii politycznych, związanych z ruchem robotniczym; przedstawia założenia ideologiczne chrześcijańskiej demokracji- omawia podstawy ideologiczne nacjonalizmu; wskazuje przykłady działań na rzecz równouprawnienia kobiet	wyjaśnia, jaką rolę w ruchu robotniczym miała odgrywać I i II Międzynarodówka; wyjaśnia, jakie skutki miała radykalizacja ideologii nacjonalistycznej	opisuje proces demokratyzacji ustrojowej Wielkiej Brytanii	
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Epoka pozytywizmu	stosuje pojęcia <i>pozytywizm, impresjonizm, secesja</i> ; identyfikuje postacie Émila Zoli, Honoré de Balzaca, Wiktora Hugo, Claude'a Moneta, Pabla Picassa; wymienia cechy charakterystyczne pozytywizmu; wymienia cechy kultury masowej	stosuje pojęcia <i>scjentyzm, realizm, naturalizm</i> ; identyfikuje postacie Augusta Comte'a, Fiodora Dostojewskiego, Augusta Renoira, Vincenta van Gogha, Augusta Rodina; wymienia cechy charakterystyczne scjentyzmu; wymienia nowe nurty w sztuce drugiej połowy XIX i początków XX w.; wyjaśnia, jakie zjawiska i procesy wpłynęły na rozwój kultury masowej	stosuje pojęcia <i>postimpresjonizm, historyzm, symbolizm, kubizm, idea olimpizmu, skauting</i> ; identyfikuje postacie Charlesa Dickensa, Lwa Tołstoja, Antona Czechowa, Josepha Conrada, Édouarda Maneta, Paula Gauguina, Paula Cézanne'a, Augusta i Louisa Lumière, Gustawa Klimta; omawia problematykę literatury pozytywistycznej; charakteryzuje sztukę i architekturę drugiej połowy XIX i początków XX w.;	identyfikuje postacie Marka Twaina, Jacka Londona, Carla Collodiego, Edmonda de Amicisa, Berthe Morisot, Camille Claudel, Georges'a Braque'a, Pierre'a de Coubertina, Roberta Baden-Powella; przedstawia, jak zmieniło się podejście XIX-wiecznego społeczeństwa do sposobów spędzania wolnego czasu przez dorosłych i młodzież	ocenia, jakie znaczenie miał wzrost popularności kultury fizycznej w XIX w.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:	
Powstanie styczniowe	stosuje pojęcie <i>polskie państwo podziemne</i> ; lokalizuje w czasie wybuch powstania styczniowego i ogłoszenie manifestu Tymczasowego Rządu Narodowego (22 I 1863), objęcie władzy nad powstaniem przez Romualda Traugutta (X 1863); identyfikuje postać Romualda Traugutta; wymienia przyczyny powstania styczniowego	stosuje pojęcia „ <i>biali</i> ”, „ <i>czervoni</i> ”, <i>branka</i> ; lokalizuje w czasie brankę (14/15 I 1863), wydanie ukazu o uwłaszczeniu (1864), śmierć Romualda Traugutta (VIII 1864); lokalizuje w przestrzeni tereny, które były objęte działaniami polskich partyzantów; identyfikuje postacie Aleksandra Wielopolskiego, Ludwika Mierosławskiego, Stefana Bobrowskiego, Mariana Langiewicza; omawia poglądy „białych” i „czwonych” na kwestię niepodległości Polski; wymienia wydarzenia, które miały wpływ na upadek powstania styczniowego przedstawia okoliczności wybuchu powstania styczniowego	wyjaśnia, dlaczego impresjonizm stanowił przezwót w XIX-wiecznym malarstwie europejskim	stosuje pojęcie <i>odwilż posewastopolska</i> ; lokalizuje w czasie manifestację na placu Zamkowym (IV 1861), powołanie Rządu Cywilnego (VI 1862), powstanie Rządu Narodowego (V 1863); identyfikuje postacie Andrzeja Zamoyskiego, Leopolda Kronenberga, Jarosława Dąbrowskiego, Zygmunta Padlewskiego, Zygmunta Felińskiego, Teodora Berga, Michała Murawjowa; omawia politykę Aleksandra Wielopolskiego w Królestwie Polskim; omawia rolę, jaką odegrał Romuald Traugutt w powstaniu styczniowym	lokalizuje w czasie wprowadzenie stanu wojennego (X 1861), powstanie Komitetu Miejskiego (X 1861), powstanie Dyrekcji krajowej (XII 1861); identyfikuje postacie Francesca Nulla, , Andrieja Potebni, Józefa Haukego-Bosaka, Stanisława Brzóska, Aleksandra Waszkowskiego; wyjaśnia, co miało wpływ na odzycie idei niepodległościowych na przełomie lat 50. i 60. XIX w; - wyjaśnia wpływ polityki Aleksandra Wielopolskiego na radykalizację nastrojów w Królestwie Polskim; porównuje i ocenia programy „białych” i „czwonych” ; wyjaśnia, kto i dlaczego poparł lub potępił powstanie styczniowe	ocenia stosunek opinii międzynarodowej do powstania styczniowego; omawia przebieg i skutki wydarzeń związanych z powstaniem styczniowym w swoim regionie

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Zabór rosyjski po powstaniu styczniowym	stosuje pojęcie <i>pozytywizm warszawski</i> ; omawia przyczyny upadku powstania ; wymienia represje władzy carskiej wobec polskiego szkolnictwa	stosuje pojęcia <i>noc apuchtinowska, lojalizm, trójlojalizm</i> ; -lokalizuje w czasie wprowadzenie urzędu generał-gubernatora (1874), początek nocy apuchtinowskiej (1879); wyjaśnia, jakie znaczenie miało powstanie styczniowe dla walk Polaków o niepodległość; omawia represje wobec uczestników powstania; charakteryzuje represje wobec Królestwa Polskiego	stosuje pojęcie <i>tajne komplety</i> ; lokalizuje w czasie utworzenie Komitetu Urządzającego (1864), wprowadzenie j. rosyjskiego jako urzędowego (1866) likwidację Banku Polskiego (1885), założenie Uniwersytetu Latającego (1885), likwidację Szkoły Głównej (1869); identyfikuje postacie Władysława Czartoryskiego, Jarosława Dąbrowskiego, Jadwigę Szczawińską-Dawidową; wyjaśnia, w jaki sposób Polacy wyrażali postawę opozycyjną wobec polityki władz zaborczych po powstaniu styczniowym; wyjaśnia, w jaki sposób represje popowstaniowe wpłynęły na życie Polaków pod zaborem rosyjskim ; omawia postawy Polaków wobec rosyjskich represji po upadku	lokalizuje w czasie powstanie zabajkalskie (1866), rozpoczęcie likwidacji Kościoła unickiego (1875), powstanie; Zjednoczenia Emigracji Polskiej (1866); wyjaśnia, dlaczego stanowisko pozytywistów warszawskich było bardziej popularne od postawy trójlojalistycznej; omawia położenie Kościoła katolickiego i unickiego po powstaniu styczniowym	ocenia postawy Polaków wobec zaborców po powstaniu styczniowym

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Sytuacja w zaborze pruskim i austriackim	stosuje pojęcie <i>germanizacja</i> ; lokalizuje w czasie, początek strajku dzieci polskich we Wrześni (1901), ; identyfikuje postać Michała Drzymały ; wymienia decyzje władz pruskich zmierzające do germanizacji szkolnictwa; wymienia działania Polaków, które były przykładem walki z germanizacją ; wymienia instytucje życia politycznego, społecznego i kulturalnego, które były przejawem autonomii galicyjskiej	stosuje pojęcia <i>Kulturkampf, rugi pruskie</i> ; lokalizuje w czasie Kulturkampf (1871–1878), powstanie Komisji Kolonizacyjnej (1886), rugi pruskie (1885–1890), powstanie Hakaty (1894),; identyfikuje postacie Mieczysława Ledóchowskiego, Piotra Wawrzyniaka ; omawia politykę kulturkampfu w zaborze pruskim; wyjaśnia, w jaki sposób władze pruskie walczyły z polskością w sferze ekonomicznej; -omawia postawy Polaków wobec germanizacji szkolnictwa i życia gospodarczego - przedstawia okoliczności wprowadzenia	stosuje pojęcie <i>stańczycy</i> ; lokalizuje w czasie: wprowadzenie j. niemieckiego jako urzędowego w zaborze pruskim (1876),; nadanie Galicji autonomii (1867), uchwalenie noweli osadniczej (1904); strajk szkolny w Wielkopolsce (1906), ustawę kagańcową (1908), ustawę wywłaszczeniową (1908), wprowadzenia j. polskiego jako urzędowego w Galicji (1859), powołanie Sejmu Krajowego (1861), powstanie Rady Szkolnej Krajowej (1867) - identyfikuje postacie Ferdynanda Hansemanna, Hermanna Kennemanna, Henryka Tiedemanna, Agenora Gołuchowskiego, Kazimierza Badeniego, Józefa Szujskiego, Stanisława Tarnowskiego	stosuje pojęcie <i>wiryliści</i> ; lokalizuje w czasie powstanie Towarzystwa Przyjaciół Wzajemnego Pouczania się i Opieki nad Dziećmi „Warta” (1894) ; identyfikuje postacie Floriana Stablewskiego, Anieli Tułodzieckiej, Floriana Ceynowy, Hieronima Derdowskiego, Walentego Barczewskiego, Jana Liszewskiego, Wojciecha Kętrzyńskiego, Karola Miarki, Franciszka Smolki, omawia działalność Polaków walczących o polskość Warmii, Mazur, Górnego Śląska i Pomorza Gdańskiego - omawia przyczyny	ocenia postawy Polaków wobec germanizacji; ocenia rolę Galicji jako ostoji polskiego życia narodowego wyjaśnia, dlaczego Galicję nazywano polskim Piemontem
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Gospodarka i społeczeństwo ziem polskich	stosuje pojęcia <i>praca organiczna, praca u podstaw</i> ;	stosuje pojęcie <i>asymilacja</i> ; lokalizuje w czasie otwarcie Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej	stosuje pojęcie <i>syjoniści</i> ; lokalizuje w czasie zniesienie granicy celnej między Rosją a	stosuje pojęcia <i>litwacy, sztetl, jidysz, Haskal</i> ; identyfikuje postacie Gustawa Potworowskiego,	ocenia znaczenie pracy organicznej i pracy u podstaw dla kształtowania się

	<p>lokalizuje w czasie powstanie Polskiej Macierzy Szkolnej (1905); identyfikuje postać, Hipolita Cegielskiego</p> <p>wymienia cechy charakterystyczne pracy organicznej i pracy u podstaw;</p> <p>przedstawia przykłady działań w zakresie pracy organicznej i pracy u podstaw we wszystkich trzech zaborach</p>	<p>(1845), wynalezienia lampy naftowej (1853); identyfikuje postacie Ignacego Łukasiewicza, Elizy Orzeszkowe;</p> <p>omawia kierunki rozwoju przemysłu w Królestwie Polski; wyjaśnia, jaką rolę gospodarczą i społeczną odgrywał okręg łódzki; przedstawia postulaty i działania polskich emancypantek</p>	<p>Królestwem Polskim (1851); identyfikuje postacie Dezyderego Chłapowskiego, Karola Marcinkowskiego Franciszka Stefczyka, Narcyzy Żmichowskiej, Piotra Wawrzyniaka;</p> <p>charakteryzuje przemiany w rolnictwie na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX w. opisuje rozwój przemysłu w zaborze pruskim i austriackim;</p> <p>omawia przyczyny i skutki asymilacji Żydów; wyjaśnia, jaki wpływ na przemiany gospodarcze oraz społeczne i narodowe na polskiej wsi miało uwłaszczenie</p>	<p>Andrzeja Zamoyskiego, Ludwika Zamenhof;</p> <p>porównuje rozwój rolnictwa we wszystkich trzech zaborach; charakteryzuje przemiany społeczne na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX w; opisuje położenie mniejszości żydowskiej na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX w.</p>	<p>nowoczesnego narodu polskiego</p>
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Nowe nurty polityczne	<p>lokalizuje w czasie rewolucje socjalistyczną (1905–1907); identyfikuje postacie Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Wincentego Witosa;</p> <p>wymienia polskie partie polityczne reprezentujące ruch socjalistyczny, ludowy i narodowy;</p>	<p>stosuje pojęcie <i>solidaryzm narodowy</i>;</p> <p>lokalizuje w czasie działalność Wielkiego Proletariatu (1882-1885), powstanie Polskiej Partii Socjalistycznej (1892), powstanie Socjaldemokracji Królestwa Polskiego (1893), powstanie Ligi Narodowej (1893),</p>	<p>stosuje pojęcie <i>serwituty</i>;</p> <p>lokalizuje w czasie utworzenie Ligi Polskiej (1887), powstanie Polskiej Partii Socjalno-Demokratycznej Galicji i Śląska Cieszyńskiego (1897), powstanie robotnicze w Łodzi (VI 1905);</p> <p>identyfikuje postacie Ludwika Kulczyckiego,</p>	<p>lokalizuje w czasie rozłam w Polskiej Partii Socjalistycznej (1906), rozłam w Polskim Stronnictwie Ludowym (1913);</p> <p>identyfikuje postacie Aleksandra Sulikiewicza, Aleksandra Malinowskiego, Jana Ludwika Popławskiego, Zygmunta Miłkowskiego,</p>	<p>ocenia skutki rewolucji 1905–1907 na ziemiach polskich</p>

	omawia skutki rewolucji 1905–1907 na ziemiach polskich	powstanie Stronnictwa Ludowego (1895), założenie Stronnictwa Narodowo-Demokratycznego (1897), powstanie Polskiego Stronnictwa Ludowego (1903), krwawą niedzielę w Petersburgu (22 I 1905), strajki szkolne na ziemiach polskich (1905–1908); identyfikuje postacie Ludwika Waryńskiego, Bolesława Limanowskiego, Stanisława Wojciechowskiego, Ignacego Daszyńskiego, Wojciecha Korfanteo, Mikołaja	Juliana Marchlewskiego, Róży Luksemburg, Zygmunta Balickiego, Stanisława Stojałowskiego, Marii i Bolesława Wysłouchów; omawia proces budowania polskiego ruchu narodowego; omawia okoliczności powstania ruchu ludowego; przedstawia przebieg rewolucji 1905–1907 na ziemiach polskich przedstawia cele strajków szkolnych w latach 1905–1908	Karola Lewakowskiego, Jana Stapińskiego; porównuje cele i założenia programowe PPS i SDKPiL; omawia rozwój partii socjalistycznych, narodowych i ludowych na ziemiach polskich; lokalizuje w przestrzeni ośrodki wystąpień robotniczych w okresie rewolucji z lat 1905–1907	
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Polska kultura i nauka przełomu XIX i XX wieku	stosuje pojęcia <i>pozytywizm warszawski, Młoda Polska (modernizm);</i> lokalizuje w czasie pozytywizm w kulturze polskiej (1864–1890), okres Młodej Polski w kulturze polskiej (1890–1918); identyfikuje postacie Bolesława Prusa, Henryka Sienkiewicza, Jana	stosuje pojęcie <i>malarstwo historyczne;</i> lokalizuje w czasie Nagrodę Nobla z fizyki dla Marii Skłodowskiej-Curie (1903), Literacką Nagrodę Nobla dla Henryka Sienkiewicza (1905), Nagrodę Nobla z chemii dla Marii Skłodowskiej-Curie (1911); identyfikuje postacie Elizy Orzeszkowej, Stefana Żeromskiego,	stosuje pojęcia <i>warszawska i krakowska szkoła historyczna, etnografia;</i> -identyfikuje postacie Aleksandra Świętochowskiego, Marii Konopnickiej, Adama Asnyka, Juliusza i Wojciecha Kossaków, Stanisława Przybyszewskiego, Jana Kasprowicza, Kazimierza Przerwy-Tetmajera,	stosuje pojęcia <i>neoromantyzm, bohema (cyganeria);</i> identyfikuje postacie Juliana Ochorowicza, Michała Bobrzyńskiego, Józefa Szujskiego, Tadeusza Korzona, Władysława Smoleńskiego, Artura Górskiego, Tadeusza Micińskiego, Mieczysława Karłowicza, Feliksa Nowowiejskiego, Karola	ocenia wkład twórców okresu pozytywizmu i Młodej Polski w rozwój kultury narodowej; omawia wkład polskich naukowców w rozwój państw amerykańskich i badania nad środowiskiem przyrodniczym Syberii

	Matejki, Marii Skłodowskiej-Curie; wymienia przykłady dzieł tworzonych „ku pokrzepieniu serc”	Władysława Reymonta, Stanisława Wyspiańskiego, Ignacego Jana Paderewskiego ; - omawia problematykę polskiej literatury pozytywistycznej	Gabrieli Zapolskiej, Stanisława Witkiewicza, Jacka Malczewskiego, Leona Wyczółkowskiego, Józefa Mehoffera, Olgi Boznańskiej, Heleny Modrzejewskiej, Zygmunta; wyjaśnia, jaką rolę odgrywała inteligencja w okresie pozytywizmu	Szymanowskiego, Edmunda Strzeleckiego, Ernesta Malinowskiego, Ignacego Domeyki, Jana Czerskiego, Benedykta Dybrowskiego, Rudolfa Modrzejewskiego,	
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Przyczyny światowego konfliktu	stosuje pojęcia <i>trójprzymierze</i> , <i>trójporozumieniem (ententa)</i> ; lokalizuje w czasie wojnę japońsko-rosyjską (1904–1905) lokalizuje w przestrzeni państwa wchodzące w skład trójprzymierza i trójporozumienia; wyjaśnia, dlaczego ukształtowały się trójprzymierze i trójporozumienie	stosuje pojęcia <i>belle epoque</i> , <i>państwa centralne</i> , <i>kocioł bałkański</i> ; - lokalizuje w czasie zawarcie trójprzymierza (1882), powstanie ententy (1904), I wojnę bałkańską (1912–1913), II wojnę bałkańską (1913); identyfikuje postać Wilhelma II; omawia proces tworzenia się bloków polityczno-militarnych przez I wojnę światową;; wymienia cele, które skłaniały mocarstwa europejskie do zawierania sojuszy; wyjaśnia, dlaczego sytuację na Bałkanach nazywano „kotłem bałkańskim”	lokalizuje w czasie zawiązanie sojuszu Francji z Rosją (1892), zdobycie Port Artur przez Japonię (1905), bitwę pod Cuszimą (1905), przyłączenie się Rosji do ententy (1907), aneksję Bośni przez Austro-Węgry (1908); lokalizuje w przestrzeni państwa, które na skutek wojen bałkańskich uzyskały największe zdobycze Terytorialne; omawia przyczyny, przebieg i skutki wojny rosyjsko-japońskiej; wyjaśnia, na czym polegał wyścig zbrojeń	stosuje pojęcie <i>Weltpolitik</i> ; charakteryzuje międzynarodowy układ sił na przełomie XIX i XX w.; wyjaśnia, jakie skutki miało prowadzenie Weltpolitik przez Niemcy; wyjaśnia, jak polityka Niemiec na przełomie XIX i XX w. wpłynęła na światowy układ sił; opisuje sytuację na Bałkanach na początku XX w.	ocenia wpływ sytuacji na Bałkanach na wybuch konfliktu światowego

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Fronty Wielkiej Wojny	stosuje pojęcia <i>wojna błyskawiczna, wojna pozycyjna</i> ; - lokalizuje w czasie wybuch I wojny światowej (28 VII 1914); lokalizuje w czasie i przestrzeni zamach na arcyksięcia Franciszka Ferdynanda ; wyjaśnia, na czym polegał plan wojny błyskawicznej; charakteryzuje sposób prowadzenia wojny pozycyjnej	stosuje pojęcie <i>wojna manewrowa</i> ; lokalizuje w czasie zamach w Sarajewie (VI 1914), bitwę nad Marną (IX 1914), wystąpienia Włoch z trójprzymierza (1915), bitwę pod Verdun (II-XII 1916), bitwę nad Sommą (VII-XI 1917); lokalizuje w czasie i przestrzeni bitwę pod Tannenbergiem (VIII 1914); identyfikuje postacie Franciszka Ferdynanda Habsburga, Alfreda von Schlieffena; wyjaśnia, na czym polegał tzw. efekt domina w przypadku wybuchu I wojny światowej;	lokalizuje w czasie i przestrzeni bitwę o Gallipoli (1915-1916), bitwę pod Gorlicami (1915); lokalizuje w przestrzeni państwa, które uczestniczyły w wojnie po stronie państw centralnych lub ententy; identyfikuje postacie Ferdynanda Focha, Paula von Hindenburga omawia polityczne konsekwencje zamachu w Sarajewie; wyjaśnia, jaką rolę odgrywały nowe rodzaje broni zastosowane na froncie zachodnim; omawia przebieg działań wojennych na froncie zachodnim i wschodnim; wymienia kluczowe momenty w przebiegu działań wojennych na froncie wschodnim i zachodnim w latach 1914-1916	lokalizuje w czasie przystąpienie Japonii do wojny po stronie ententy (1914), przystąpienie Turcji do wojny po stronie państw centralnych (1914), przystąpienie Bułgarii do wojny po stronie państw centralnych (1915), przystąpienie Rumunii do wojny po stronie ententy (1916), przystąpienie Grecji do wojny po stronie ententy (1917); identyfikuje postać Gawriła Principa; omawia zmiany w składzie trójprzymierza i trójporozumienia; omawia różnice między działaniami zbrojnymi na froncie	ocenia skuteczność wojny pozycyjnej i manewrowej
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Rewolucje w Rosji	stosuje pojęcia <i>rewolucja lutowa, rewolucja październikowa</i> ; lokalizuje w czasie wybuch rewolucji lutowej	stosuje pojęcia <i>dwuwładza, bolszewicy, dyktatura proletariatu</i> ; lokalizuje w czasie powołanie Rządu	stosuje pojęcie <i>tezy kwietniowe</i> lokalizuje w czasie abdykację Mikołaja II (III 1917), ogłoszenie tez kwietniowych (IV 1917),	stosuje pojęcia <i>mienszewicy, eserowcy, kadeci</i> ; identyfikuje postacie Antona Denikina,	ocenia metody stosowane przez bolszewików w celu umocnienia swojej władzy;

	(III 1917), wybuch rewolucji październikowej (6/7 XI 1917); identyfikuje postacie Mikołaja II; Włodzimierza Lenina; omawia skutki rewolucji październikowej	Tymczasowego (III 1917), podpisanie pokoju brzeskiego (3 III 1918), wojnę domową (1919–1920); identyfikuje postacie Aleksandra Kiereńskiego, Lwa Trockiego, Feliksa Dzierżyńskiego; - wymienia przyczyny i skutki rewolucji lutowej; charakteryzuje okres dwuwładzy w Rosji wyjaśnia, jaką rolę odegrał Włodzimierz Lenin w czasie rewolucji rosyjskich	uchwalenie konstytucji rosyjskiej (VII 1918), egzekucję rodziny carskiej (VII 1918); identyfikuje postać Grigorija Rasputina omawia sytuację militarną, polityczną i gospodarczą w Rosji do 1917 r.; wyjaśnia, dlaczego bolszewicy w okresie dwuwładzy cieszyli się rosnącym poparciem opisuje przebieg rewolucji październikowej	Aleksandra Kołczaka, Piotra Wrangla; omawia i porównuje programy rosyjskich stronnictw politycznych; wyjaśnia, co przyczyniło się do sukcesu Armii Czerwonej w wojnie domowej; wyjaśnia, co skłoniło Lenina do brutalnej rozprawy z carem i jego rodziną	omawia wpływ rewolucji rosyjskich na układ sił w Europie podczas I wojny światowej
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Kłęska państw centralnych	stosuje pojęcie <i>nieograniczona wojna podwodna</i> ; lokalizuje w czasie przystąpienie USA do wojny (IV 1917), rozejm w Compiègne i zakończenie I wojny światowej (11 XI 1919); identyfikuje postać Thomasa Woodrowa Wilsona; wymienia założenia planu pokojowego Thomasa Woodrowa Wilsona; omawia postanowienia rozejmu w Compiègne	lokalizuje w czasie rozpoczęcie przez Niemcy nieograniczonej wojny podwodnej (1915), pokój brzeski (3 III 1918), rewolucję listopadową w Niemczech (XI 1918 – IV 1919); identyfikuje postać Karola I Habsburga; wyjaśnia okoliczności i skutki zawarcia pokoju w Brześciu; przedstawia skutki polityczne, gospodarcze i społeczne Wielkiej Wojny	stosuje pojęcie <i>Mittleuropa</i> ; lokalizuje w czasie kapitulację Austro-Węgier (3 XI 1918); lokalizuje w czasie i przestrzeni II bitwę nad Marną (VIII 1918); wyjaśnia, dlaczego Niemcy zdecydowały się na nieograniczoną wojnę podwodną; przedstawia okoliczności przystąpienia stanów Zjednoczonych do wojny; wyjaśnia, dlaczego państwa centralne	lokalizuje w czasie wysłanie depechy Zimmermanna (I 1917); lokalizuje w czasie i przestrzeni bitwę jutlandzką (V-VI 1916); identyfikuje postaci Arthura Zimmermanna i Heinricha von Eckardta Karola I Habsburga omawia problemy, z jakimi zmagaly się państwa centralne po 1916 r.; omawia przebieg i skutki rewolucji listopadowej w Niemczech	ocenia polityczne, ekonomiczne i społeczne skutki I wojny światowej; ocenia wpływ sposobów prowadzenia działań zbrojnych na totalny charakter I wojny światowej

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	poniosły klęskę w I wojnie światowej Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Polacy na frontach Wielkiej Wojny	stosuje pojęcie <i>Legiony Polskie</i> ;; lokalizuje w czasie sformowanie Legionów Polskich (VIII 1914) identyfikuje postać Józefa Piłsudskiego; wyjaśnia, jakie były zasługi Józefa Piłsudskiego dla tworzenia polskich formacji wojskowych w czasie I wojny światowej; wymienia polskie formacje wojskowe walczące po stronie państw centralnych i ententy	stosuje pojęcia <i>kryzys przysięgowy, Błękitna Armia</i> ; lokalizuje w czasie wymarsz Kompanii Kadrowej (VIII 1914), sformowanie Błękitnej Armii (VI 1917), kryzys przysięgowy (VII 1917); lokalizuje w czasie i przestrzeni bitwę pod Rokitną (VI 1915), bitwę pod Kostiuchnówką (VII 1917), bitwę pod Kaniowem (V 1918); identyfikuje postacie Józefa Hallera, Romana Dmowskiego, Ignacego Jana Paderewskiego; omawia polityczne koncepcje niepodległościowe w Galicji i Królestwie Polskim; -przedstawia skutki kryzysu przysięgowego	stosuje pojęcie <i>bajończycy</i> ; lokalizuje w czasie powstanie bajończyków (VIII 1914), powstanie Polskiej Organizacji Wojskowej (X 1914); lokalizuje w czasie i przestrzeni bitwę pod Limanową (XII 1914); identyfikuje postać Edwarda Rydza-Śmigłego;;przedstawia okoliczności powstania Legionów Polskich; wyjaśnia, jaką rolę miała odegrać I Kompania Kadrowa omawia szlak bojowy Legionów Polskich; wyjaśnia, w jakim celu powołano Polską Organizację Wojskową przedstawia formacje polskie, które powstały u boku Rosji	lokalizuje w czasie powstanie Komisji Tymczasowej Skonfederowanych Stronnictw Niepodległościowych (1912), powstanie Centralnego Komitetu Narodowego (VII 1914), powstanie Naczelnego Komitetu Narodowego (VIII 1914), powstanie Komitetu Narodowego Polskiego (XI 1914), powstanie Komitetu Narodowego Polskiego w Lozannie (1917); identyfikuje postacie Tadeusza Kasprzyckiego, Władysława Prażmowskiego ps. Belina; omawia proces formowania wojska polskiego we Francji; omawia genezę Legionów Polskich	ocenia, jakie znaczenie dla Polaków mogła mieć walka w wojnie toczonej przez zaborców; ocenia, czy polskie jednostki wojskowe walczące w czasie I wojny światowej spełniły pokładane w nich nadzieje
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Sprawa polska na arenie międzynarodowej	lokalizuje w czasie wydanie Manifestu dwóch cesarzy (5 XI 1916), orędzie Thomasa	stosuje pojęcie <i>mały traktat wersalski</i> ; lokalizuje w czasie powołanie Rady	lokalizuje w czasie odezwę księcia Mikołaja (VIII 1914), odezwę Mikołaja II (XII 1916);	powołanie Tymczasowej Rady Stanu (I 1917), powołanie rządu Jana	ocenia znaczenie Aktu 5 listopada dla narodu polskiego;

	Woodrowa Wilsona (8 I 1918), traktat wersalski (28 VI 1919); identyfikuje postacie, Thomasa Woodrowa Wilsona, Ignacego Jana Paderewskiego, Romana Dmowskiego;; wymienia postanowienia Aktu 5 listopada wyjaśnia, dlaczego plan pokojowy prezydenta T. W. Wilsona miał przełomowe znaczenie dla sprawy polskiej	Regencyjnej (IX 1917), konferencję pokojową w Paryżu (18 I 1919–21 I 1920);; identyfikuje postacie Wilhelma II, Franciszka Józefa, Mikołaja II; wymienia dokumenty dotyczące sprawy polskiej wydawane przez państwa centralne i państwa ententy prawne; przedstawia postanowienia konferencji pokojowej w Paryżu dotyczące Polski	identyfikuje postacie Aleksandra Kakowskiego, Józefa Ostrowskiego, Zdzisława Lubomirskiego, Jana Kucharzewskiego; omawia stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej w momencie wybuchu wojny; wyjaśnia, w jaki sposób władze niemieckie i austriackie realizowały obietnice zawarte w Akcie 5 listopada ;- wyjaśnia, co miało wpływ na zmianę w stanowisku Rosji wobec sprawy polskiej	Kucharzewskiego (XI 1917); charakteryzuje stosunek państw centralnych do sprawy polskiej; omawia przemiany, jakie zachodziły w stanowisku Rosji wobec sprawy polskiej	ocenia rolę, jaką w propagowaniu sprawy polskiej w latach 1914–1919 odegrał Ignacy Jan Paderewski
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Ład wersalski	stosuje pojęcie <i>Liga Narodów</i> ; lokalizuje w czasie traktat wersalski (28 VI 1919), powstanie Ligi Narodów (I 1920); lokalizuje w przestrzeni nowe kraje, które powstały w Europie po 1918 r.; wymienia postanowienia traktatu wersalskiego	stosuje pojęcie <i>mały traktat wersalski</i> ; lokalizuje w czasie traktat w Saint-Germain z Austrią (IX 1919), traktat w Neuilly z Bułgarią (XI 1919), traktat w Trianon z Węgrami (VI 1920), traktat w Sèvres z Turcją (VIII 1920), traktat w Lozannie (VII 1923);; wymienia postanowienia pokojów z Austrią, Węgrami, Bułgarią i Turcją; wyjaśnia przyczyny powstania Ligi Narodów	stosuje pojęcie <i>ruch paneuropejski</i> ; lokalizuje w czasie dołączenia Niemiec do Ligi Narodów (1926), dołączenia ZSRS do Ligi Narodów (1934); lokalizuje w przestrzeni postanowienia traktatu wersalskiego; identyfikuje postać Mustafy Kemala Paszy; wyjaśnia okoliczności, w jakich doszło do rozpadu Austro-Węgier; omawia strukturę organizacyjną Ligi Narodów;	identyfikuje postacie Richarda Coudenhove-Kalergiego, Aristide’a Brianda, Franka Kellogga; wyjaśnia, w jakich okolicznościach doszło do upadku sułtanatu w Turcji; omawia pierwsze koncepcje zjednoczenia Europy;- omawia nowy układ sił w Europie po zakończeniu I wojny światowej	ocenia skutki wprowadzenia tzw. małego traktatu wersalskiego; ocenia rolę Ligi Narodów w okresie międzywojennym; ocenia, jakie znaczenie miały w okresie międzywojennym ruchy na rzecz zjednoczenia Europy

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
ZSRS – imperium komunistyczne	<p>stosuje pojęcia <i>Nowa Polityka Ekonomiczna, kult jednostki</i>;</p> <p>lokalizuje w czasie utworzenie ZSRS (XII 1922);</p> <p>identyfikuje postacie Włodzimierza Lenina, Józefa Stalina;</p> <p>omawia zasady Nowej Polityki Ekonomicznej;</p> <p>wyjaśnia, na czym polegał kult jednostki w ZSRS</p>	<p>stosuje pojęcia <i>komunizm wojenny, czystki, łagier, Gułag</i>;</p> <p>lokalizuje w czasie funkcjonowanie NEP (1921–1928), traktat w Rapallo (IV 1922), początek rządów Stalina (1924), pakt Ribbentrop–Mołotow (23.08.1939);</p> <p>identyfikuje postacie Lwa Trockiego, Joachima von Ribbentropa, Wiaczesława Mołotowa;</p> <p>wyjaśnia, na czym polegał komunizm wojenny i jakie niósł ze sobą skutki gospodarcze ;wyjaśnia, w jakim celu wprowadzono kult Józefa Stalina w ZSRS;</p> <p>wyjaśnia, na czym polegał i jak działał system łagrów w ZSRS;</p> <p>opisuje relacje radziecko-niemieckie w okresie międzywojennym</p>	<p>wyjaśnia, dlaczego doszło do przyjęcia tzw. małego traktatu wersalskiego</p> <p>stosuje pojęcia <i>Międzynarodówka Komunistyczna (Komintern), kolektywizacja rolnictwa, sowchoz, kołchoz, front ludowy</i>;</p> <p>lokalizuje w czasie wielką czystkę (1936–1938), Wieli Głód na Ukrainie (1932–1933), operację polską NKWD (1937–1938);</p> <p>lokalizuje w przestrzeni obszar głodu w latach 1932–1933; regiony, w których znalazły się największe skupiska łagrów;;</p> <p>opisuje jakie cele gospodarcze przyświecały władzy radzieckiej po 1928 r.;</p> <p>omawia skutki kolektywizacji rolnictwa w ZSRS;przedstawia przykłady zbrodni sowieckich przed II wojną światową;</p> <p>charakteryzuje sposób sprawowania władzy przez Józefa Stalina</p>	<p>lokalizuje w czasie powołanie Kominternu (1919);</p> <p>identyfikuje postacie Grigorija Zinowiewa, Lwa Kamieniewa, Nikołaja Bucharina;</p> <p>omawia działalność Kominternu;</p> <p>przedstawia metody, jakimi Józef Stalin pozbywał się swoich przeciwników politycznych;</p> <p>wyjaśnia, dlaczego Józef Stalin zdecydował się na zbliżenie polityczne z III Rzeszą;</p> <p>wyjaśnia, na czym polegał fasadowy</p>	<p>ocenia politykę Józefa Stalina wobec przeciwników politycznych i własnego narodu;</p> <p>ocenia, jakie skutki przyniosło zrealizowanie w praktyce planu budowy państwa komunistycznego</p>

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Czas Wielkiego Kryzysu	stosuje pojęcia <i>Wielki Kryzys, New Deal</i> ; lokalizuje w czasie Wielki Kryzys (1929-1933), wprowadzenie planu New Deal (1933); wymienia zjawiska i procesy charakterystyczne dla Wielkiego Kryzysu; omawia założenia New Deal	stosuje pojęcia <i>inflacja, hiperinflacja, koniunktura, "czarny czwartek", nacjonalizacja, interwencjonizm</i> ; lokalizuje w czasie „czarny czwartek” (24 X 1929); identyfikuje postacie Franklina Delano Roosevelta; charakteryzuje gospodarcze i społeczne skutki I wojny światowej;; przedstawia działania podjęte w ramach realizacji New Deal	stosuje pojęcia <i>bańka kredytowa, deflacja, autarkia, handel barterowy, etatyzm, monopol, keynesizm</i> ; lokalizuje w czasie hiperinflację w Europie (1923), okupację Zagłębia Ruhry przez aliantów (1923–1925); identyfikuje postać Johna Keynesa; wyjaśnia, z jakiego powodu po I wojnie światowej pojawiło się zjawisko hiperinflacji; wyjaśnia, jakie skutki gospodarcze miała tzw. bańka kredytowa w USA	lokalizuje w czasie epidemię grypy hiszpanki (1918–1920); przedstawia, w jaki sposób państwa europejskie próbowały chronić swoją gospodarkę przed Wielkim Kryzysem	ocenia rolę keynesizmu w wychodzeniu USA i państw europejskich z Wielkiego Kryzysu; ocenia skutki Wielkiego Kryzysu
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Rozwój faszyzmu i nazizmu	stosuje pojęcia <i>fasyzm, ruch narodowosocjalistyczny (nazizm), Führer</i> ; lokalizuje w czasie początek rządów Mussoliniego (1922), początek rządów Hitlera (I 1933);; identyfikuje postacie Benita Mussoliniego, Adolfa Hitlera;	stosuje pojęcie <i>Duce</i> ; lokalizuje w czasie marsz na Rzym (1922), traktaty w Locarno (1925), „noc długich noży” (1934), ustawy norymberskie (1935), „noc kryształową” (1938); identyfikuje postacie Heinricha Himmlera, Josefa Goebbelsa; omawia działania, jakie podjął Benito Mussolini w celu utworzenia państwa	stosuje pojęcia <i>protekcjonizm gospodarczy, eugenika</i> ; lokalizuje w czasie powstanie ruchu faszystowskiego we Włoszech (1919), pucz monachijski (1923), pakti laterańskie (1929), Republikę Weimarską (1919–1933), rozpoczęcie zbrojeń przez Niemcy (1935), remilitaryzację Nadrenii (1936);	lokalizuje w czasie powstanie Narodowej Partii Faszystowskiej we Włoszech (1921), powstanie obozów koncentracyjnych w Niemczech (1933), podpalenie Reichstagu (II 1933); identyfikuje postać Alfreda Rosenberga; omawia proces tworzenia się faszyzmu we Włoszech;	- ocenia, które założenia ideologii nazistowskiej mogły prowadzić do zbrodniczej działalności jej zwolenników;- wymienia działania włoskich faszystów i niemieckich nazistów, które świadczą o totalitarnym charakterze stworzonych przez nich państw

	wymienia założenia doktryny faszyzmu i nazizmu	faszystowskiego we Włoszech; omawia przyczyny narodzin nazizmu w Niemczech; wyjaśnia, w jakich okolicznościach Adolf Hitler przejął władzę w Niemczech omawia proces tworzenia niemieckiego państwa nazistowskiego;; omawia metody, które stosowali naziści	identyfikuje postacie Wiktora Emanuela III, Paula von Hindenburga; wyjaśnia, dlaczego Europa w końcu lat 20. i na początku lat 30. XX w. przeżywała kryzys demokracji; wyjaśnia, jaką rolę odegrali Benito Mussolini i Adolf Hitler w budowaniu państwa totalitarnego we Włoszech i Niemczech	charakteryzuje sytuację wewnętrzną i politykę zagraniczną Republiki Weimarskiej ; wymienia grupy, które zostały wykluczone ze społeczeństwa niemieckiego i przedstawia stosowane wobec nich metody represji; wyjaśnia, jakie znaczenie naziści przypisywali eugenicie; porównuje założenia ideowe włoskiego	
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Przemiany społeczne w okresie międzywojennym	stosuje pojęcia <i>Anschluss, państwa osi</i> lokalizuje w czasie ukształtowanie się osi Rzym–Berlin–Tokio (1936–1937), Anschluss Austrii (III 1938), aneksję Czechosłowacji przez Niemcy (III 1939); lokalizuje w przestrzeni zdobycze Niemiec po przejściu władzy przez Hitlera; identyfikuje postacie Benita Mussoliniego, Adolfa Hitlera	stosuje pojęcia <i>Blitzkrieg, appeasement</i> ; lokalizuje w czasie wojnę domową w Hiszpanii (VII 1936 – III 1939), układ monachijski (IX 1938); identyfikuje postać ;Francisca Franco wymienia działania Adolfa Hitlera zmierzające do uczynienia z Niemiec potęgi militarnej; wyjaśnia, w jakich okolicznościach doszło do zwołania międzynarodowej konferencji w Monachium;	stosuje pojęcie <i>pakt antykominternowski</i> ; lokalizuje w czasie powstanie cesarstwa Mandżukuo (1931), początek niemieckich zbrojeń (1935), napaść Włoch na Etiopię (X 1935 – V 1936), remilitaryzację Nadrenii (1936), napaść Japonii na Chiny (1937), , zajęcia Albanii przez Włochy (1939), aneksję Kłajpedy przez Niemcy (III 1939);; identyfikuje postacie Neville’a Chamberlaina, Edouarda Daladiera;	lokalizuje w czasie wystąpienie Włoch z Ligi Narodów (1936), rzeź nankińską (1937/1938), zniszczenie Guerniki (1937); identyfikuje postacie Hajle Sellasjego, Emila Hachy; omawia przyczyny wojny domowej w Hiszpanii; wyjaśnia, jaki wpływ na przebieg wojny w Hiszpanii miało wsparcie niemieckie i włoskie udzielone gen. Francisco Franco;; wyjaśnia, kto i dlaczego opowiedział się po stronie wojsk	ocenia postawę państw europejskich wobec wojny domowej w Hiszpanii; ocenia skutki stosowania polityki <i>appeasementu</i> wobec Adolfa Hitlera

		wymienia postanowienia konferencji monachijskiej;; wyjaśnia, na czym polegała polityka appeasementu; omawia przyczyny skutki Anschlussu Austrii	omawia ekspansję terytorialną Japonii w Azji i jej skutki przedstawia podboje Włoch w Afryce i Europie; charakteryzuje proces militaryzacji Niemiec; przedstawia proces budowania sojuszy polityczno-militarnych przez III Rzeszę	republikańskich w wojnie domowej w Hiszpanii; porównuje politykę podbojów Włoch i III Rzeszy w	
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Odrodzenie Rzeczypospolitej	lokalizuje w czasie przejście przez Józefa Piłsudskiego władzy wojskowej w Polsce (11 XI 1918), uchwalenie małej konstytucji (20 II 1919) identyfikuje postacie Józefa Piłsudskiego, Ignacego Jana Paderewskiego; wyjaśnia, dlaczego dzień 11 listopada 1918 r. jest uważany za datę odzyskania przez Polskę niepodległości	lokalizuje w czasie działalność Rady Regencyjnej (X 1917 – XI 1918), objęcie przez Józefa Piłsudskiego funkcji Tymczasowego Naczelnika Państwa (XI 1918), otwarcie obrad Sejmu Ustawodawczego (II 1920); lokalizuje w przestrzeni siedziby pierwszych ośrodków władzy na ziemiach polskich; identyfikuje postacie Ignacego Daszyńskiego, Wincentego Witosa, Jędrzeja Moraczewskiego; omawia wydarzenia, które doprowadziły do odzyskania przez Polskę niepodległości w 1918 r.; wymienia lokalne ośrodki	lokalizuje w czasie powstanie Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej (XI 1918), rząd Jędrzeja Moraczewskiego (XI 1918 – I 1919), wybory do Sejmu Ustawodawczego (I 1919), rząd Ignacego Jana Paderewskiego (I – XII 1919);; porównuje programy lokalnych ośrodków polskiej władzy powstałych w 1918 r.; omawia ustrój II Rzeczypospolitej wynikający z małej konstytucji;; omawia kolejne etapy odradzania się państwa polskiego	przedstawia i ocenia reformy rządu Jędrzeja Moraczewskiego; przedstawia zniszczenia wojenne na ziemiach polskich	ocenia rolę Józefa Piłsudskiego w procesie kształtowania się początków niepodległości; wyjaśnia, jakie znaczenie dla odrodzonego państwa polskiego miało objęcie urzędu premiera przez Ignacego Jana Paderewskiego

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:	
Kształtowanie się granicy zachodniej i południowej	stosuje pojęcie <i>plebiscyt</i> ; wymienia tereny, który były przedmiotem sporu między Rzeczpospolitą a Niemcami po I wojnie światowej ; lokalizuje w przestrzeni obszary plebiscytowe, skutki plebiscytów na Warmii, Mazurach, Powiślu i Górnym Śląsku ; identyfikuje postacie Romana Dmowskiego, Józefa Piłsudskiego, Ignacego Jana Paderewskiego; omawia założenia koncepcji inkorporacyjnej i federacyjnej	polskiej władzy powstałe w 1918 r.;; opisuje problemy, na jakie napotykała integracja ziem polskich	stosuje pojęcia <i>konceptja inkorporacyjna, konceptja federacyjna (konceptja jagiellońska);</i> lokalizuje w czasie powstanie wielkopolskie (27 XII 1918 – 16 II 1919), I powstanie śląskie (VIII 1919), plebiscyt na Warmii, Mazurach i Powiślu (VII 1920), II powstanie śląskie (VIII 1920), plebiscyt na Górnym Śląsku (III 1921), III powstanie śląskie (V-VII 1921); lokalizuje w przestrzeni zasięg powstania wielkopolskiego, miejsce symbolicznych zaślubin Polski z morzem, Wolne Miasto Gdańsk, zasięg powstań śląskich ; identyfikuje postacie Józefa Hallera, Wojciecha Korfantego omawia przebieg i skutki powstania wielkopolskiego	lokalizuje w czasie przybycie I.J. Paderewskiego do Poznania (26 XII 1918), podpisanie traktatu wersalskiego (VI 1919), zaślubiny Polski z morzem (II 1920); identyfikuje postacie Stanisława Taczaka, Józefa Dowbora-Muśnickiego; przedstawia okoliczności wybuchu powstania wielkopolskiego; wyjaśnia, w jaki sposób rozstrzygnięto polsko-niemiecki spór o Pomorze; przedstawia międzynarodowe decyzje, jakie zapadły w kwestii podziału Górnego Śląska po III powstaniu śląskim	stosuje pojęcie <i>konwencja górnośląska</i> ; lokalizuje w czasie rozejmu w Trewirze (II 1919), podział Śląska Cieszyńskiego (VII 1919), podział Górnego Śląska (X 1921); porównuje i ocenia koncepcje polityczne dotyczące kształtu odrodzonej Rzeczypospolitej; wymienia uprawnienia, jakie przyznano Polsce w Wolnym Mieście Gdańsku	ocenia, czy podział Górnego Śląska po III powstaniu śląskim był korzystny dla Polski; omawia problemy, które mogły wynikać z podziału Górnego Śląska oraz zapisów traktatu wersalskiego dotyczących Pomorza

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Walki o granicę wschodnią	<p>stosuje pojęcie <i>cud nad Wisłą</i>;</p> <p>lokalizuje w czasie wojnę polsko-bolszewicką (14 II 1919 – 18 III 1921), pokój ryski (18 III 1921);</p> <p>lokalizuje w czasie i przestrzeni Bitwę Warszawską (13-15 VIII 1920);</p> <p>identyfikuje postać Józefa Piłsudskiego;</p> <p>wyjaśnia, dlaczego Bitwę Warszawską nazwano <i>cudem nad Wisłą</i>;;-</p> <p>wymienia postanowienia pokoju ryskiego</p>	<p>stosuje pojęcie <i>Orlęta Lwowskie</i></p> <p>lokalizuje w czasie wojnę polsko-ukraińską (XI 1918 – VII 1919), utworzenie Litwy Środkowej (X 1920), operację niemeńską (IX 1920);</p> <p>lokalizuje w przestrzeni granicę określoną w pokoju ryskim, terytorium Litwy Środkowej;;</p> <p>lokalizuje w czasie i przestrzeni bitwę pod Komarowem (VIII 1920)</p> <p>identyfikuje postacie Michaiła Tuchaczewskiego, Tadeusza Rozwadowskiego, Lucjana Żeligowskiego;</p> <p>omawia przebieg wojny polsko-bolszewickiej;</p> <p>wyjaśnia, jaką rolę odgrywała wojna propagandowa prowadzona w 1920 r. przez obie strony konfliktu;</p> <p>wyjaśnia, na czym polegał polski plan obrony Warszawy przed wojskami bolszewickimi</p>	<p>stosuje pojęcie <i>linia Curzona</i></p> <p>lokalizuje w czasie zawarcie sojuszu II RP z URL (IV 1920), utworzenie Rady Obrony Państwa (VII 1920);;</p> <p>lokalizuje w czasie i przestrzeni zajęcie Kijowa przez wojska polskie i ukraińskie (V 1920)</p> <p>lokalizuje w przestrzeni linię Curzona;</p> <p>identyfikuje postacie Symona Petlury, Władysława Grabskiego, Wincentego Witosa</p> <p>omawia walki Polaków o Lwów, Galicję Wschodnią i Wołyń w latach 1918-1919;</p> <p>wyjaśnia, w jakich okolicznościach doszło do zawarcia sojuszu polsko-ukraińskiego;</p> <p>wyjaśnia, jakie skutki polityczne i militarne miała ofensywa bolszewików w 1920 r.;</p> <p>omawia etapy Bitwy Warszawskiej;</p> <p>porównuje siły obu armii biorących udział w Bitwie Warszawskiej;</p>	<p>lokalizuje w czasie zawarcie traktatu brzeskiego z URL (II 1918);</p> <p>identyfikuje postacie Feliksa Dzierżyńskiego, Juliana Marchlewskiego, Siemiona Budionnego;;</p> <p>przedstawia proces tworzenia się państwowości ukraińskiej w Galicji Wschodniej;</p> <p>wymienia postanowienia konferencji w Spa;</p> <p>omawia skutki polityczne i militarne konferencji w Spa; przedstawia pertraktacje polsko-sowieckie w Mińsku i ich konsekwencje</p>	<p>ocenia polityczne i militarne znaczenie Bitwy Warszawskiej;</p> <p>-ocenia sposób rozwiązania polsko-litewskiego sporu o Wilno</p>

			wyjaśnia, co zdecydowało o sukcesie Polaków w Bitwie Warszawskiej; wyjaśnia, w jaki sposób rozwiązano polsko-litewski spór o Wilno		
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Rządy parlamentarne	lokalizuje w czasie uchwalenie konstytucji marcowej (17 III 1921), zabójstwo prezydenta G. Narutowicza (16 XII 1922); identyfikuje postać Gabriela Narutowicza ; omawia ustrój II Rzeczypospolitej na podstawie konstytucji marcowej	lokalizuje w czasie wybór G. Narutowicza na prezydenta (9 XII 1922); identyfikuje postacie Macieja Rataja, Stanisława Wojciechowskiego; przedstawia zakres praw i wolności obywatelskich określonych w konstytucji marcowej; charakteryzuje rządy parlamentarne w II Rzeczypospolitej	lokalizuje w czasie utworzenie Komisji Konstytucyjnej (II 1919), wybory do Sejmu I kadencji (XI 1922); identyfikuje postacie Władysława Sikorskiego, Maurycego Zamoyskiego, Ignacego Daszyńskiego, Jana Baudouina de Courtenay, Władysława Grabskiego; charakteryzuje scenę polityczną II Rzeczypospolitej	omawia proces wyboru pierwszego prezydenta II Rzeczypospolitej; ocenia zakres kompetencji prezydenta zapisanych w konstytucji marcowej	ocenia rządy parlamentarne w II Rzeczypospolitej
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Przewrót majowy i rządy sanacji	stosuje pojęcia <i>sanacja</i> , <i>autorytaryzm</i> ; lokalizuje w czasie przewrót majowy (12-15 V 1926), konstytucję kwietniową (24 IV 1935); identyfikuje postacie Józefa Piłsudskiego, Ignacego Mościckiego;	stosuje pojęcie <i>partyjniactwo</i> ; lokalizuje w czasie prezydenturę I. Mościckiego (VI 1926 – IX 1939), uchwalenie noweli sierpniowej (1926), wybory brzeskie (XI 1930), śmierć J. Piłsudskiego (12 V 1935);;identyfikuje	stosuje pojęcia <i>wybory brzeskie</i> , <i>getto ławkowe</i> , <i>numerus clausus</i> ; lokalizuje w czasie powstanie BBWR (1928), Kongres Obrony Prawa i Wolności Ludu (VI 1930), proces brzeski (1931–1932); identyfikuje postacie Kazimierza Bartła,	lokalizuje w czasie założenie obozu w Berezie Kartuskiej (1934), powstanie OZN (1937), powstanie Frontu Morges (1936), powstanie ONR (1934); identyfikuje postać Bronisława Pierackiego porównuje pozycję i uprawnienia prezydenta	ocenia wpływ kryzysu wewnętrznego na pozycje międzynarodową II Rzeczypospolitej; ocenia decyzję Józefa Piłsudskiego o dokonaniu przewrotu politycznego w Polsce; ocenia politykę rządów sanacji wobec opozycji

	wymienia skutki polityczne przewrotu majowego	postacie Wincentego Witosa, Stanisława Wojciechowskiego, Józefa Becka, Edwarda Rydza-Śmigłego wyjaśnia, jakie zmiany ustrojowe wprowadziła konstytucja kwietniowa; wyjaśnia, na czym polegała dekompozycja obozu sanacji po śmierci Józefa Piłsudskiego; omawia cechy ustroju autorytarnego w Polsce	Walerego Sławka, Adama Koca; omawia przejawy kryzysu politycznego w Polsce w połowie lat 20. XX w. wyjaśnia, jaką rolę miał odgrywać BBWR w polskim życiu politycznym; omawia przebieg przewrotu majowego; wymienia ugrupowania opozycyjne wobec rządów sanacji; wyjaśnia, w jaki sposób sanacja rozprawiła się w opozycją polityczną	w konstytucji marcowej i kwietniowej; przedstawia przejawy antysemityzmu na polskich uczelniach w II Rzeczypospolitej	
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Spółeczeństwo i gospodarka II Rzeczypospolitej	stosuje pojęcie <i>Polska A i B</i> ; lokalizuje w czasie wprowadzenie reformy walutowej (1924), budowę Centralnego Okręgu Przemysłowego (1936–1939); lokalizuje w przestrzeni Centralny Okręg Przemysłowy, podział na Polskę A i B; identyfikuje postać Eugeniusza Kwiatkowskiego; wymienia mniejszości narodowe i wyznaniowe w społeczeństwie II Rzeczypospolitej ;	stosuje pojęcie <i>wojna celna</i> ; lokalizuje w czasie rozpoczęcie budowy portu w Gdyni (1921), uchwalenie ustawy o reformie rolnej (1925), wojnę celną (1925–1934); lokalizuje w przestrzeni główne okręgi przemysłowe II Rzeczypospolitej; identyfikuje postać Władysława Grabskiego; omawia strukturę etniczną, wyznaniową i zawodową społeczeństwa II Rzeczypospolitej;-	lokalizuje w przestrzeni województwa, w których dominowali przedstawiciele mniejszości narodowych; charakteryzuje mniejszości narodowe zamieszkujące II Rzeczpospolitą; przedstawia okoliczności budowy portu ; w Gdyni; wymienia przykłady inwestycji zrealizowanych w ramach COP ; przedstawia zasługi Eugeniusza Kwiatkowskiego dla	omawia sytuację prawną mniejszości narodowych w Polsce; omawia realizację reform gospodarczych przez rząd Władysława Grabskiego	ocenia politykę II Rzeczypospolitej wobec mniejszości narodowych; ocenia skuteczność reform gospodarczych podejmowanych w II Rzeczypospolitej

	wyjaśnia, dlaczego Gdynia była nazywana polskim oknem na świat	wymienia najważniejsze problemy gospodarcze, przed którymi stanęła II Rzeczpospolita; wyjaśnia, na czym polegała i jakie miała skutki wojna celna z Niemcami;	rozwoju polskiej gospodarki		
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Kultura i nauka w II Rzeczypospolitej	lokalizuje w czasie reformę edukacji Janusza Jędrzejewicza (1932);; identyfikuje postacie Janusza Jędrzejewicza, Stefana Żeromskiego, Władysława Reymonta wymienia reformy szkolnictwa przeprowadzone w II Rzeczypospolitej; wymienia dziedziny naukowe, w których polscy uczeni zyskali uznanie w latach 20. i 30.	lokalizuje w czasie reformę edukacji Stanisława Grabskiego (1924); identyfikuje postacie Stanisława Grabskiego, Stefana Banacha, Zofii Nałkowskiej, Witolda Gombrowicza, Brunona Schulza, Stanisława Ignacego Witkiewicza – Witkacego, Czesława Miłosza, Juliana Tuwima;; przedstawia osiągnięcia polskiej literatury wymienia nurty, jakie dominowały w polskim malarstwie dwudziestolecia międzywojennego; przedstawia najważniejszych twórców polskiej literatury w okresie międzywojennym	lokalizuje w czasie Nagrodę Nobla dla Władysława Reymonta (1924); identyfikuje postacie Ludwika Hirszfelda, Marii Dąbrowskiej, Tadeusza Dołęgi-Mostowicza, Tadeusza Boya-Żeleńskiego, Antoniego Słonimskiego, Jana Lechonia, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, Karola Szymanowskiego, Jana Kiepury, Poli Negri, Janusza Kusocińskiego; omawia problemy polskiej oświaty w początkach niepodległości; omawia osiągnięcia nauki polskiej w okresie międzywojennym; charakteryzuje sztukę i architekturę w II Rzeczypospolitej	identyfikuje postacie Hugona Steinhausa, Mariana Rejewskiego, Henryka Zygałskiego, Jerzego Różyckiego, Stanisława Wigury, Franciszka Żwirki, Zofii Kossak-Szczuckiej, Juliusza Kadena-Bandrowskiego, Sergiusza Piaseckiego, Kazimierza Wierzyńskiego, Jarosława Iwaszkiewicza, Tadeusza Peipera, Jerzego Lieberta, Karola Rostworowskiego, Juliusza Osterwy, Leona Schillera, Haliny Konopackiej, Jadwigi Jędrzejowskiej, Stanisława Marusarza ; omawia rozwój teatru i muzyki w okresie międzywojennym przedstawia rozwój kina i radia w międzywojennej Polsce; omawia sukcesy polskich sportowców	ocenia dorobek kulturalny i naukowy II Rzeczypospolitej

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Polityka zagraniczna II Rzeczypospolitej	<p>stosuje pojęcie <i>polityka równej odległości (równowagi)</i>;</p> <p>lokalizuje w czasie układ o nieagresji między Polską i ZSRS (1932), układ o niestosowaniu przemocy między Polską a Niemcami (1934), przemówienie J. Becka w sejmie (V 1939), pakt Ribbentrop–Mołotow (23 VIII 1939);- identyfikuje postać Józefa Becka</p> <p>wymienia żądania wobec Polski wysuwane przez III Rzeszę w 1938 r.;</p> <p>przedstawia postawę polskich władz wobec żądań III Rzeszy</p>	<p>lokalizuje w czasie układy sojusznicze z Francją i Rumunią (1921), przyłączenie Zaolzia do Polski (X 1938), polsko-brytyjski układ sojuszniczy (25 VIII 1939);</p> <p>lokalizuje w przestrzeni Zaolzie;</p> <p>identyfikuje postacie Joachima von Ribbentropa, Wiaczesława Mołotowa;</p> <p>omawia okoliczności przyłączenia Zaolzia do Polski;</p> <p>omawia postawę polskiego społeczeństwa w obliczu zbliżającej się wojny;</p> <p>wymienia postanowienia paktu Ribbentrop-Mołotow</p>	<p>stosuje pojęcia <i>Międzymorze, polityka prometejska</i>;</p> <p>lokalizuje w czasie podpisanie konkordatu (1925), traktat w Locarno (1925), udzielenie gwarancji Polsce przez Wielką Brytanię (III 1939);</p> <p>wyjaśnia, jaki wpływ na międzynarodową pozycję Polski miał traktat w Locarno;</p> <p>wyjaśnia, jaką rolę w polskiej polityce zagranicznej miał odgrywać sojusz z Francją i Rumunią przedstawia, na czym miała polegać idea Międzymorza i polityka prometejska;</p> <p>omawia proces zacieśniania współpracy Polski z Wielką Brytanią i Francją w przededniu wybuchu II wojny światowej</p>	<p>identyfikuje postacie Józefa Lipskiego, Neville’a Chamberlaina;</p> <p>charakteryzuje położenie międzynarodowe II Rzeczypospolitej w latach 20. XX w.;</p> <p>wyjaśnia, dlaczego idea Międzymorza i polityka prometejska poniosły fiasko ;</p> <p>wyjaśnia, jak władze Wolnego Miasta Gdańska odebrały niemieckie żądania wobec Polski;</p> <p>omawia skutki polskiej polityki zagranicznej prowadzonej w okresie sanacji</p>	<p>ocenia międzynarodową pozycję Polski w okresie międzywojennym;</p> <p>ocenia sposób rozwiązania problemu Zaolzia w latach 30. XX w.;</p> <p>ocenia postawę władz polskich wobec żądań wysuwanych przez III Rzeszę w 1938 r.;</p> <p>ocenia postawę polskiego społeczeństwa w obliczu zbliżającej się wojny</p>